

RM 3-2015 - Brev- og besøgskontrol

Emneord: varetægtsfængsling

Printet den:01. februar 2016

RIGSADVOKATEN

Brev- og besøgskontrol

RM 3/2015 - 3. november 2015

Indholdsfortegnelse

1. [Overblik og tjekliste](#)
2. [Politiets efterforskning og sagsbehandling](#)
 - 2.1. [Vurderingen af, om arrestanten skal være undergivet brev- og besøgskontrol](#)
 - 2.2. [Retningslinjer for journalisering af breve og besøgsanmodninger](#)
 - 2.3. [Tidspunktet for afholdelse af kontrolleret besøg](#)
3. *Forberedelse*
4. [Jura](#)
5. *Straf og andre retsfølger*
6. [Efter dom](#)
7. [Love og forarbejder](#)

1. Overblik og tjekliste

- Anklagemyndigheden skal – efter drøftelse med politiet – løbende og af egen drift konkret vurdere, om det af hensyn til øjemedet med varetægtsfængslingen er nødvendigt, at arrestanten er undergivet brev- og besøgskontrol, herunder om det er nødvendigt, at kontrollen omfatter arrestantens nærmeste familie (især mindreårige børn)
- Breve og besøgsanmodninger skal altid journaliseres

2. Politiets efterforskning og sagsbehandling

2.1. Vurderingen af, om arrestanten skal være undergivet brev- og besøgskontrol

Forud for grundlovsforhør:

Anklagemyndigheden skal – efter drøftelse med politiet – forud for fremstilling i grundlovsforhør vurdere, om arrestanten skal være undergivet brev- og besøgskontrol, jf. retsplejelovens §§ 771-772, under en eventuel varetægtsfængsling.

Besøgskontrol skal kun anvendes, hvis anklagemyndigheden vurderer, at det er nødvendigt af hensyn til varetægtsfængslingens øjemed mv.

Brevkontrol skal kun anvendes, hvis anklagemyndigheden vurderer, at det er nødvendigt af hensyn til efterforskningen eller opretholdelse af orden og sikkerhed i varetægtsfængslet.

Det vil ofte – men ikke altid – være nødvendigt at anvende brev- og besøgskontrol i sager, hvor anklagemyndigheden begærer arrestanten varetægtsfængslet i medfør retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3.

Hvis anklagemyndigheden vurderer, at arrestanten skal være undergivet brev- og besøgskontrol, skal det samtidig overvejes, om det er nødvendigt, at kontrollen også omfatter arrestantens nærmeste familie, herunder især mindreårige børn.

Perioden fra grundlovsforhøret og frem til dom i 1. instans:

Anklagemyndigheden skal i perioden fra grundlovsforhøret og frem til dom i 1. instans – efter drøftelse med politiet – løbende og af egen drift konkret vurdere, om det af hensyn til varetægtsfængslingens øjemed mv. fortsat er nødvendigt, at

arrestanten er undergivet brev- og besøgskontrol, jf. retsplejelovens §§ 771-772.

Hvis der ikke er grundlag for at ophæve brev- og besøgskontrol, skal det overvejes, om kontrollen i stedet kan ophæves delvist, f.eks. for arrestantens nærmeste familie, herunder mindreårige børn.

I vurderingen af, om brev- og besøgskontrol kan ophæves (delvist), skal bl.a. indgå oplysninger om, hvorvidt sagen er færdigefterforsket, om sagens afgørende vidner er afhørt (evt. indenretligt), eller om sagens vidner alene er polititjenestemænd. Det er vigtigt at være opmærksom på, at behovet for brev- og besøgskontrol kan ændre sig i forbindelse med, at sagen (færdig)efterforskes.

Se punkt 6 om anvendelse af brev- og besøgskontrol efter afsigelse af dom i 1. instans.

2.2. Retningslinjer for journalisering af breve og besøgsanmodninger

Politiet skal journalisere dokumenter, herunder breve og besøgsanmodninger, som politiet modtager eller afsender/videregiver i anledning af, at en arrestant er undergivet brev- og besøgskontrol, jf. offentlighedslovens § 15, stk. 1.

Journaliseringspligten gælder, uanset om dokumentet modtages personligt eller pr. post eller e-mail. Journaliseringen skal ske ved registrering i POLSAS efter nedenstående retningslinjer:

Breve:

Politiet skal registrere modtagelse af breve til eller fra arrestanten, der er undergivet brevkontrol efter retsplejelovens § 772.

Registreringen skal ske i POLSAS i bilag/anmærkninger. Datoen for politiets modtagelse af brevet og en kort tematisk angivelse af brevets indhold (overskrift/stikord – f.eks. ”brev fra kæreste”) skal fremgå af registreringen.

Registreringen skal ske snarest muligt efter, at brevet er modtaget.

Når brevkontrollen er gennemført, og politiet afsender eller videregiver brevet, skal politiet registrere afsendelsen/videregivelsen i POLSAS i bilag/anmærkninger med angivelse af dato for afsendelsen/videregivelsen samt

en kort tematisk angivelse af brevet indhold (evt. ved henvisning til det løbenummer i bilag/anmærkninger, som modtagelsen af brevet er registreret under).

Hvis politiet afsender eller videregiver brevet samme dag, som det modtages hos politiet, kan registrering heraf ske under samme løbenummer i bilag/anmærkninger under forudsætning af, at det klart fremgår af tekstfeltet, at brevet er modtaget og afsendt/videregivet samme dag.

Anmodning om besøg:

Politiet skal efter samme retningslinjer, som gælder for breve, registrere modtagelse og afsendelse/videregivelse af besøgsanmodninger til og fra arrestanter, der er undergivet besøgskontrol efter retsplejelovens § 771, i POLSAS i bilag/anmærkninger.

Hvis en besøgsanmodningsseddel er vedlagt et brev til eller fra en arrestant, der er undergivet brev- og besøgskontrol, skal såvel brevet som besøgsanmodningen registreres i POLSAS i bilag/anmærkninger efter de retningslinjer, der er beskrevet ovenfor under breve.

Politiet skal herudover notere personlige eller telefoniske henvendelser vedrørende anmodninger om besøg til arrestanten, der er undergivet besøgskontrol efter retsplejelovens § 771. Politiet skal i disse tilfælde udfærdige et notat på sagen med angivelse af anmodningens indhold og datoen for henvendelsen. Politiet skal desuden registrere henvendelsen i POLSAS i bilag/anmærkninger.

2.3. Tidspunktet for afholdelse af kontrolleret besøg

Afholdelse af kontrolleret besøg må som udgangspunkt ske inden for politiets normale arbejdstider, jf. U 1991.109H.

Politiet skal dog efter anmodning overveje, om det er muligt at imødekomme ønsker om besøg af mindreårige børn i aftentimerne eller i weekenden, hvis det kan ske inden for rammerne af politikredsens planlægning og opgaveløsning i øvrigt i de pågældende tidsrum. Det gør sig særligt gældende, når der er tale om varetægtsfængslinger af en måneds varighed eller mere.

3. Forberedelse

4. Jura

Reglerne om besøgs- og brevkontrol findes i retsplejelovens §§ 771-772. Bestemmelserne indgår i lovens kapitel 70 om varetægtsfængsling.

Det fremgår af § 771, stk. 1, at en varetægtsarrestant kan modtage besøg i det omfang, opretholdelse af orden og sikkerhed i varetægtsfængslet tillader det. Politiet kan af hensyn til varetægtsfængslingens øjemed modsætte sig, at varetægtsarrestanten modtager besøg, eller forlange, at besøg finder sted under kontrol. Nægter politiet besøg, skal varetægtsarrestanten underrettes herom, medmindre dommeren af hensyn til efterforskningen træffer anden bestemmelse. Varetægtsarrestanten kan kræve, at politiets afslag på besøg eller krav om kontrol forelægges retten til afgørelse, medmindre afslaget er begrundet i ressourcemæssige forhold, jf. U 2005.3052Ø. I den pågældende sag afviste landsretten ved kendelse at behandle en begæring om besøg, da politikredsens afslag herpå ikke var begrundet i efterforskningsmæssige forhold, men alene i ressourcemæssige forhold og derfor ikke kunne indbringes for landsretten i medfør af retsplejelovens § 771.

Arrestanten har i øvrigt altid ret til ukontrolleret besøg af sin forsvarer.

Det fremgår endvidere af retsplejelovens § 772, at en varetægtsarrestant har ret til at modtage og afsende breve. Politiet kan gennemse brevene inden modtagelsen eller afsendelsen. Politiet skal snarest muligt udlevere eller sende brevene, medmindre indholdet vil kunne være til skade for efterforskningen eller opretholdelse af orden og sikkerhed i varetægtsfængslet. Tilbageholdes et brev, skal spørgsmålet, om tilbageholdelsen bør opretholdes, straks forelægges retten til afgørelse. Opretholdes tilbageholdelsen, skal afsenderen straks underrettes, medmindre dommeren af hensyn til efterforskningen træffer anden bestemmelse.

Ifølge § 772, stk. 2, har en varetægtsarrestant ret til ukontrolleret brevveksling med retten, forsvareren, justitsministeren, direktøren for kriminalforsorgen og Folketingets Ombudsmand.

I forbindelse med varetægtssurrogat af frihedsberøvende karakter i medfør af retsplejelovens § 765, stk. 2, nr. 3 og 4, kan anklagemyndigheden – efter drøftelse med politiet – træffe bestemmelse om besøgs- og brevkontrol i medfør af en analogi af retsplejelovens § 771 og § 772, jf. U 1999.933Ø. Det kan dog være vanskeligt for den enkelte institution eller den enkelte afdeling at sikre, at

varetægtsarrestanten ikke modtager besøg udenom besøgskontrollen, ligesom det kan være vanskeligt at hindre, at arrestanten ikke afsender eller modtager breve udenom brevkontrollen.

Det følger endvidere af offentlighedslovens § 15, stk. 1, at dokumenter, der er modtaget eller afsendt af en forvaltningsmyndighed som led i administrativ sagsbehandling i forbindelse med den virksomhed, skal journaliseres. Denne journalisering skal ske snarest muligt efter dokumentets modtagelse eller afsendelse, jf. samme lov § 15, stk. 2.

5. Straf og andre retsfølger

6. Efter dom

Anklagemyndigheden skal – efter drøftelse med politiet – altid overveje, om brev- og besøgskontrol, jf. retsplejelovens § 771-722, kan ophæves, når der er afsagt dom i 1. instans.

I ankesager er det statsadvokaten, der – efter drøftelse med politiet og anklagemyndigheden i kredsen – bestemmer, om der kan ske hel eller delvis ophævelse af brev- og besøgskontrol.

Der kan af hensyn til varetægtsfængslingens øjemed mv. være behov for i nogle sager efter en helt konkret vurdering at opretholde brev- og besøgskontrol efter dom i 1. instans. Det vil særligt være relevant i sager med flere tiltalte, hvor en eller flere af de tiltalte ikke har ønsket at udtale sig, og hvor der er tale om alvorlig kriminalitet, f.eks. banderelateret eller organiseret kriminalitet.

Hvis der ikke er grundlag for helt at ophæve brev- og besøgskontrol, skal det overvejes, om kontrollen kan ophæves delvist, f.eks. for arrestantens nærmeste familie, herunder mindreårige børn.

7. Love og forarbejder

Forarbejder til lov nr. 243 af 8. juni 1978 om ændring af retsplejeloven m.v. (Efterforskning i straffesager, anholdelse og varetægtsfængsling, erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning, herunder for frakendelse eller inddragelse af førerretten m.v.).

Betænkning 728/1974 om anholdelse og varetægt.